

JANUAR 1925

1. Danes preidejo v kompetenco velikih županov v Ljubljani in Mariboru posli dosedanega prosvetnega oddelka v Ljubljani, ki jih bodo oskrbovali posebni prosvetni referenti. V likvidaciji je tudi oddelak za socialno politiko v Ljubljani. Hkrati je likvidirana dosedanja gozdna direkcija, ki ostane le kot upravna centrala za državne gozdove v Sloveniji, dočim so prešle njene oblastne funkcije na velikega župana, odnosno na šumskega referenta pri oblastni upravi. — Z današnjim dnem so prišli v promet prvi novi bankovci za Din 100,—, ki jih je izdelala Banque de France v Parizu. Novi bankovci imajo vodni tisk, ki predstavlja glavo kneza Miloša.

2. Policija je v zvezi z razpustom Hrvaške republikanske seljačke stranke in z aretacijami njihovih voditeljev v Zagrebu napravila več preiskav v Ljubljani. Aretiran ni bil nihče.

7. V šoli za sestre v zavodu za socialno-higiensko zaščito otrok v Ljubljani je končal prvi enoletni tečaj za dečje zaščitne sestre in negovalke dojenčkov. Končni izpit je opravilo 12 sester.

10. Dosedanja belgijska konzularna agencija v Ljubljani se je preosnovala v belgijski konzulat. — Zastopniki umetniških krogov so izročili mestnemu magistratu protest proti prezidavi pritličja hiše št. 2 na Mestnem trgu (desno magistratno krilo), da se napravijo izložbe za prodajalno mestne elektrarne. Ta protest je podpisalo 12 zastopnikov raznih kulturnih institucij. — Umril je vrtnar Viktor Korsika, načelnik Pokrajinske zveze vrtnarjev za Slovenijo in predsednik Saveza umetno-vrtnarskih obrtnikov v Jugoslaviji.

12. Finančni minister je odredil razdelitev sedanjega oddelka financ na oblastna finančna inspektorata v Ljubljani in Mariboru. — Umril je Marjan Ravnihar, višji knjigovodja Kmetijske posojilnice za ljubljansko okolico. — Po podatkih Odvetniške zbornice je v Sloveniji 191 odvetnikov, od teh v Ljubljani 66. — Prosvetno ministrstvo je dovolilo razširitev oddelkov etnografskega muzeja v Ljubljani; zato se bo najelo večje poslopje, v katerem se bo shranil del zbranega gradiva.

13. Danes je potekel rok za vlaganje kandidatnih list za parlamentne volitve. V Ljubljani so vložene te liste: narodni blok (Ivan Mohorič), levičarski socialisti (Ivan Makuc), socialni demokrati (dr. Ljudevit Perič), slov. lj. stranka (dr. Anton Korošec) in skupina Ravnihar-Ažman-Babnik-Juvan (dr. Vladimir Ravnihar).

15. Umril je dr. Janko Debelak, poštni in brzojavni direktor v Ljubljani. Pokojnik se je rodil 24. junija 1868 v Malih Rodnah pri Rogaški Slatini. Služboval je v Trstu

Viktor Korsika

Dr. Janko Debelak

kot praktikant, kot poštni oficial na Dunaju, kjer se je tudi vpisal na juridično fakulteto in je v treh letih promoviral za doktorja prava. Premeščen je bil kot poštni koncipist v Zader, kjer je ostal do prevrata. Po prevratu mu je izročila Narodna vlada vodstvo poštne uprave v Sloveniji, po zedinjenju pa ga je potrdilo tudi ministrstvo pošte in brzojava v tem svojstvu in je bil konec 1920. leta povišan v oblastnega direktorja. Tako je bil pokojnik prvi slovenski poštni ravnatelj v Sloveniji. Bil je izvrsten upravni organizator, ki si je pridobil zaslug zlasti za organizacijo poštne uprave v Sloveniji v težki poprevratni dobi. — Zvečer je bila podpisana nova tarifna pogodba med organizacijama grafičnega delavstva in tiskarskih podjetij, ki obsega vsa tiskarska podjetja v Sloveniji in stopi v veljavo 15. februarja.

18. Umril je Franc Jeločnik, krojaški mojster, dolgoletni načelnik Zadruga krojačev ter meščan ljubljanski.

23. Odrejena je likvidacija ljubljanske agrarne direkcije; njeni posli so prenešeni na ljubljanskega in mariborskega velikega župana.

29. Ministrstvo za trgovino in industrijo je odobrilo uzance za trgovino z blagom na ljubljanski borzi; prav tako je potrdilo predlog o spremembi pravil borznega razsodišča. — Umrila sta Franc Hauptmann, profesor v pokoju, velik podpornik slovenskega dijaštva v Gradcu, kjer je pokojnik služboval, in dr. Vadim Dolivo-Dobrovolsky, asistent na zoološkem inštitutu ljubljanske univerze, ki je z njim izgubil odličnega ruskega znanstvenika, prvega doktorja filozofske fakultete v Ljubljani.

FEBRUAR 1925

1. Mestna gasilska straža je objavila tole bilanco svojega dela v preteklem letu: gasila je 6 velikih požarov, 9 večjih in 13 manjših ter 12 slepih požarov (takih, h katerim so bili gasilci klicani, pa jim ni bilo treba gasiti). Reševalni oddelak je pomagal 1355 ranjencem in bolnikom. Njihova telefonska centrala je bila klicana v 540 požarnih, 1850 reševalnih in 8560 raznih zadevah.

7. V veliki dvorani vladne palače je minister dr. Gregor Jerjav izročil kraljeva odlikovanja članom predsedstva Jugoslovanske gasilske zveze ter drugim zaslužnim ljubljanskim gasilcem.

8. Volitve poslancev v narodno skupščino so dale v Ljubljani tele rezultate: Ivan Mohorič je dobil 4000 glasov, Ivan Makuc 427, dr. Ljudevit Perič 479, dr. Korošec 4.365, dr. Ravnihar 843, skupaj je bilo oddanih 10.114 glasov.

12. Veliki župan je dovolil mestni občini ljubljanski, da sme pobirati v letu 1925. za delno kritje proračunskega primanjkljaja po vsem občinskem ozemlju na vse državne neposredne davke razen onih, ki so po zakonu prosti doklad, tele občinske doklade: 35 % na hišno najmarino; 50 % na zemljarino; 85 % na občo pridobnino III. in IV. razreda ter 135 % na občo pridobnino I. in II. razreda in na posebno pridobnino.

14. Po uradnih poročilih je izvedena sedaj popolna likvidacija vseh oddelkov bivše pokrajinske uprave v Ljubljani, ki so spadali pod ministrstvo za notranje stvari, prosveto, poljedelstvo, gozdove in rudnike, za narodno zdravje in socialno politiko. Pristojnost vseh oddelkov je prešla na velika župana v Ljubljani in Mariboru. — V magistratni dvorani se je vršila ustanovna skupščina inženjerske komore in hkrati likvidacija dosedanje inženjerske zbornice. Za predsednika je bil izvoljen ing. Milan Šuklje.

24. Kralj je imenoval za ravnatelja oblastnega ravnateljstva pošte in brzojava v Ljubljani Alojzija Gregoriča, doslej ravnateljevega pomočnika; za pomočnika mu je pridružen Marij Osana.

27. Okoli 6.45 zjutraj je bilo čutiti močan potresni su- nek, ki ni sicer prizadel nobene škode, a je bil brez dvo- ma najmočnejši po usodnem potresu 1895. leta.

MAREC 1925

3. V prostorih zbornice za trgovino, obrt in industrijo se je vršil sestanek zastopnikov gospodarskih in denarnih krogov ter javnih uradov in zastopnikov tvrdke Junkers, na katerem so razpravljali o tem, da bi postala Ljubljana vmesna postaja za aeroplane, vozeče na progi Dunaj—Trst. Uresničenje tega načrta zavisi od družbe Junkers na Dunaju.

9. Univ. prof. dr. France Veber je odpotoval v Padovo, da naveže znanstvene stike med filozofskima fakultetama ondotnega in tukajšnjega vseučilišča. — Za upravnika Etnografskega muzeja je imenovan dr. Niko Zupanič, dr. Ivan Žibert pa za kustosa Narodnega muzeja.

14. Ustanovljeno je bilo društvo učiteljev glasbe pod predsedstvom prof. Marka Bajuka. Namen društva je po- speševanje glasbenega pouka v Sloveniji in medsebojna strokovna pomoč.

25. Na povratku v Jeruzalem je obiskal Ljubljano Va- silij Levendis, nadškof elevantopolski v Palestini in de- legat jeruzalemskega pravoslavnega patriarha pri evrop- skih vladah. Bil je vodja delegacije, ki je pred dnevi pri- nesla red Sv. groba kralju Aleksandru ter visoka odliko- vanju ministrskemu predsedniku Pašiču in nekaterim drugim ministrom.

30. Ministrski svet je sklenil reorganizirati Trgovsko in obrtno zbornico v Ljubljani tako, da bo imela tri, v bistvu samostojne odseke: trgovski, obrtniški in industrijski. Zbornico vodi predsednik, posamezne odseke pa podpred- sedniki. V zvezi s tem bo stopil v veljavo nov volilni red v Trgovsko in obrtno zbornico, ki bo upošteval razdelitev v kurije.

APRIL 1925

6. V dvorani Narodnega doma se je vršilo zborovanje, ki ga je sklicalo grafično delavstvo, da protestira proti načrtu novega tiskovnega zakona. Zastopani so bili tudi tiskarnarji ter ljubljanska sekcija Jugoslovanskega novi- narskega združenja. Predlagana resolucija je bila soglasno sprejeta.

7. Umril je urednik Milan Plut. Rodil se je v Gradacu v Beli Krajini. Gimnazijo je študiral v Karlovcu, Novem mestu in Trstu, 1899 pa je odšel v Srbijo in postal v Beo- gradu uradnik srbskega presbira ter je hkrati kot sode- lavec raznih srbskih irendentističnih listov tvoril nekako vez med svojo ožjo domovino in Srbijo. Srbsko vlado je stalno obveščal o vseh kulturnih in političnih pojavih pri Slovencih, obenem pa objavljaj v »Slovenskem Narodu« beograjska pisma. Veliko je pripomogel do tega, da so se udeležili kronanja kralja Petra 1904 tudi Slovenci. 1910 je prišel v Ljubljano kot zaupnik »Narodne odbrane« z na- logo, da razprede to revolucionarno organizacijo tudi pri nas. V to svrhu je bil isto leto ustanovljen ob podpori »Narodne odbrane« dnevnik »Jutro«, ki se je zaradi de- narnih težav moral preseliti v Trst in tam leta 1913. prene- hal izhajati. Pokojni Milan Plut je bil ob začetku vojne interniran na Ljubljanskem gradu, potem pa poslan na fronto v Galicijo. Bil je v ruskem ujetništvu in vest o prevratu v domovini ga je zatekla v Ukrajini; postavil se je na čelo 97. pešpolka, se ponudil v službo srbski armadi in končno pripeljal polk v osvobojeno domovino, kjer je šel takoj kot dobrovoljec na koroško fronto. 1920 je stopil v uredništvo »Jutra« in je bil referent predvsem za poli- tične in gospodarske razmere v Srbiji, hkrati pa je bil dopisnik za razne hrvaške in srbske dnevnike. Spisal je »Izprehodi po Macedoniji«, ki jih je objavljaj »Slovan«, kasneje pa so izšli v posebni brošuri. Tik pred smrtjo je posvetil vse svoje moči ustanovitvi podružnice Udruženja rezervnih oficirjev in bojevnikov za Slovenijo.

8. V ruski bolnici v Pančevu je umrl Boris Vladimirovič Putjata, režiser in član Narodnega gledališča v Ljubljani, kamor je prišel pred 4 leti z igralsko družino Muratova,

Milan Plut

Boris Putjata

ki se je kmalu razšla. Ostal je le pokojnik in je dal svoj bogati igralski talent Narodnemu gledališču in ljubljanski publiki na razpolago. Sprva je igral v ruščini, priučil pa se je kmalu slovenščine in je v 4 letih igral nad 20 na- slovni vlog v slovenskem jeziku. Umetniško delo Borisa Putjata na odru je izviralo iz prirojene igralsko velenadar- jene narave in bogate duševne izobrazbe, spopolnjene z resnim strokovnim študijem. Pokojnik je mladi slovenski umetnosti organično pricepil pridobitve starejše ruske kulture. Bil je eden prvih graditeljev našega povojnega teatra. Zelo plodno je vzgojno vplival na naše mlajše igralske moči. Zanje je pričel pisati priročno knjigo o teatru, a ga je prehitela smrt.

11. Umrila je najstarejša Ljubljanka, v 100. letu svoje starosti, Marija Paulin, vdova po grajskem upravitelju in mati prof. Alfonza Paulina, ravnatelja botaničnega vrta v Ljubljani.

17. Za nove prave člane Znanstvenega društva v Ljub- ljani so bili izbrani: univ. prof. dr. Aleksander Belič iz Beograda, dr. Avgust Mušič in dr. Peter Skok, univ. pro- fesorja v Zagrebu, ter dr. Nikola Radojčić in dr. Karel Oštir, univ. profesorja v Ljubljani.

21. Mestna občina si je omislila nov reševalni avto, ki bo na razpolago bolnikom in ranjencem samo v težkih in nujnih primerih.

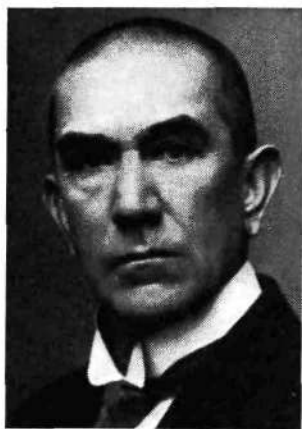
23. Akademiki ljubljanske univerze so priredili pred univertzitetnim posloppem protestno zborovanje proti na- silju italijanskih oblasti, ki so pred dnevi v Trstu prepo- vedale znanstveno predavanje dr. Franceta Vebra, kate- rega so celo zaprle. — Spomenika Borštника in Verovška, ki sta bila doslej shranjena v veži opernega gledališča, sta bila postavljena sredi novega nasada pred opero. Spo- menika sta delo akad. kiparja Fr. Kralja.

26. V prostorih velesejma je bila otvorjena razstava del obrtniških vajencev. K tej slovesnosti je prihitelo nad 6000 obrtniških vajencev iz Slovenije in Zagreba.

MAJ 1925

1. Po odredbi ministrstva se opušča bakteriološka po- staja v Ljubljani. Vse njeno osebje in področje se prideli higienskemu zavodu. — Proslava 1. maja je bila zaradi dežja in hlada precej klavrna. Delavsko zborovanje je poteklo mirno, obhod po mestu pa je bil prepovedan. — V Spodnji Šiški je umrl trgovec in gostilničar Josip Seidl, meščan ljubljanski, bivši šišenski župan, po združitvi Spodnje Šiške z Ljubljano pa je postal okrajni načelnik.

3. Dopoldan so zborovali v pevski dvorani Glasbene matice delegati v »Zvezi slovenskih pevskih zborov« včla- njenih društev. Ob tej priliki je bilo sklenjeno, da se »Zveza slovenskih pevskih zborov« razpusti, ker se bo ustanovil »Jugoslovanski pevski savez«, razdeljen na župe. V Sloveniji bosta dve župi: ljubljanska in mariborska. Popoldan je bil v Unionu koncert pevskih zborov, včla- njenih v Zvezi.

Ing. Ciril Koch

6. Za pomočnika ministra za gozdove in rudnike je imenovan Ivan Mohorič. — Umrl je ing. arh. Ciril Koch, magistratni stavbeni nadsvetnik v p. Rodil se je leta 1887. v Kranju. Po končani nižji realki v Ljubljani je odšel na obrtno šolo za stavbarstvo v Gradcu in nato še na specialno šolo za arhitekturo na akademiji upodablajočih umetnosti na Dunaju, kjer je postal 1890. leta arhitekt in inženjer. 1893 je stopil v mestno službo, v kateri je ostal nepretrgoma do svoje upokojitve 1924. Ves ta čas je bil referent za regulacijo mesta ter za parcelizacijo in zavidavo stavbišč. Zlasti vidno je pokojnikovo delo ob potresu in po njem. Projektiral je šolsko poslopje na Barju, Mestni dom, hotel »Tivoli«, šolsko poslopje na Prulah, »Mladiko«, pa tudi številne zasebne zgradbe, tako poslopje Kmetijske posojilnice, Kollmannovo vilo pod Rožnikom itd., delal je načrte tudi za druge kraje, n. pr. regulacijski načrt za Bled, Zg. Šiško, vodil je novo merjenje in razmejitev ljubljanskega mesta ter izdal v tisku dvakrat svoj izvrstni mestni načrt.

15. V veljavo je stopil novi stanovanjski zakon.

16. V sanatoriju Lassnitzhöhe pri Gradcu je umrl dr. Ivan Zolger, univ. prof. v Ljubljani. Rojen 22. oktobra 1867 v Devinu pri Slovenski Bistrici je odlično končal gimnazijo v Mariboru, juridične študije pa na graški in pariški univerzi; 1895 je promoviral sub auspiciis imperatoris za doktorja prava. Že 1894 je stopil v politično državno službo, kmalu je bil poklican v ministrstvo za uk in bogočastje na Dunaju. 1900 se je habilitiral na dunajski univerzi za upravno pravo in je spomladi 1918 postal redni univ. profesor; 1911 je postal dvorni svetnik in sekcijski načelnik ministrskega predsedništva. 1917 je postal avstrijski minister — prvi in zadnji slovenski minister na Dunaju — in je ostal na tem visokem položaju do 6. maja 1918. Po prevratu ga je imenovala Narodna vlada za predsednika upravne komisije za prireditve nove uprave v Sloveniji. Kmalu nato je prevzel vodstvo pisarne za okupirano ozemlje, potem pa je bil polnomočni član naše mirovne delegacije v Parizu, v kateri je ostal do podpisa mirovne pogodbe v St. Germainu leta 1920., ki nosi tudi njegov podpis. Od 1920 do 1921 je bil delegat naše kraljevine na prvi skupščini Zveze narodov; bil pa je tudi član stalnega rzsodišča v Haagu. Takoj po ustanovitvi ljubljanske univerze je bil imenovan za rednega profesorja mednarodnega prava. Izmed njegovih znanstvenih del sta najbolj važni »Der staatsrechtliche Ausgleich zwischen Oesterreich und Ungarn« (1911) in študija o »Kršenju mednarodne obveznosti in njega pravni posledici« (1922). Njegovih večjih znanstvenih publikacij je 18. Pokojnik je prejel več višjih odlikovanj in je bil 1917 celo povzdignjen v viteza. Večji del svoje bogate knjižnice je zapustil knjižnici juridične fakultete v Ljubljani, precej knjig pa je podaril študijski knjižnici v Mariboru.

17. V Jakopičevem paviljonu je bila otvorjena pomladna razstava del Gojmira A. Kosa, Lojzeta Dolinarja in Petra Dobroviča. — V naše gledališče so prišli gostovat Hudožestveniki. — Člani ljubljanskega dramskega gledališča so

gostovali v Beogradu. Uprizorili so Župančičevo »Veroniko Deseniško«, Cankarjevo »Pohujšanje v dolini šentflorjanski« in Goljarjevo »Vdovo Rošlanko«.

23. Semkaj je prispela skupina poljskih juristov, ki je na turneji po naši državi. Dopoldan so bila v vseučiliški zbornici predavanja o poljski ustavi, o razvoju unifikacije in kodifikacije prava v združeni Poljski ter o poljski administraciji.

JUNIJ 1925

13. Danes so slovesno prepeljali s pokopališča Sv. Krištofa na kolodvor posmrtno ostanke 25 italijanskih častnikov in vojakov, ki so bili pokopani izza vojne na ljubljanskem pokopališču in po ostalih krajih Slovenije, da jih pokopljejo v njihovi domovini.

21. V restavraciji »Zvezdi« se je vršil ustanovni občni zbor »Radiokluba Ljubljana«, ki ima namen širiti zanimanje za radiotehniko in njeno vedo. Za predsednika je bil izvoljen dr. Milan Vidmar, za podpredsednika ing. Mario Osana.

24. Franja dr. Tavčarjeva je imenovana za častno dvorno damo Nj. Vel. kraljice Marije.

JULIJ 1925

12. Danes se je pričel kongres za proučevanje vzhodnega bogoslužja. Trajal bo več dni. — Semkaj je prispela avtomatična telefonska centrala za Ljubljano, ki smo jo dobili iz Nemčije na račun reparacij.

18. V Beogradu je bila zaprisežena nova vlada, v kateri ni nobenega Slovenca.

20. Poslopje mestne elektrarne je s prizidkom, ki je bil dogotovljen in opremljen z 2 novima motorjema, znatno razširjeno in tudi dobava toka je razmeram potrebno povečana. — Gostilničarji in restavraterji so sporazumno z mestnim tržnim nadzorstvom maksimirali cene gostilniški hrani in v ta namen uvrstili restavracije in gostilne v 3 kategorije.

28. Za ravnatelja Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani je bil imenovan dr. Jože Bohinjec.

AVGUST 1925

6. Skladatelj p. Hugolin Sattner je pravkar končal svojo opero »Tajdo«, komponirano po libretu pisatelja Ivana Preglja.

9. Dopoldne je bila oficielna proslava začetka gradbenih del v koloniji »Stan in dom« z vzdavo vogelnih kamnov v prvi dve hiši ob vhodu v kolonijo.

13. Umrl je Alojzij Korsika, umetni in trgovski vrtnar, častni član Pokrajinske zadruge trgovskih vrtnarjev, starosta slovenskih trgovskih vrtnarjev in častni član Društva hišnih posestnikov.

20. Na Gradu je preminul v starosti 80 let Blaž Svetel, požarni čuvaj na grajskem stolpu. Svojo službo je vršil polnih 43 let.

25. Tukajšnja podružnica Narodne banke je prejela prvo pošiljko novega kovanega denarja — drobiža po 2 Din.

28. V Trnovem je umrl umetni in trgovski vrtnar Ivan Bizovičar, soustanovitelj in odbornik Zadruge trgovskih vrtnarjev.

29. Za 20 letnico Zveze za tujski promet v Sloveniji se je vršilo v palači Kreditne banke slavnostno zborovanje, katerega se je udeležil poleg zastopnikov oblasti in drugih korporacij tudi minister za trgovino in industrijo dr. Krajač, ki je dopoldne otvoril jesensko razstavo ljubljanskega velesejma. — Narodna galerija je priredila razstavo slovenskega portreta od 16. stoletja do danes. Razstavljenih je približno 250 slik.

SEPTEMBER 1925

10. Redni profesor filozofske fakultete dr. Franc Ramovš je prejel ponudbo, da zasede na praški univerzi stolido za slovansko filologijo.

12. Vodnikov trg, kjer prodajajo živila, so pričeli preurejati in polagati granitne robnike, ki bodo obkrožali

nekake otoke, na katerih bodo razvrščene posamezne vrste živil.

15. Za glavnega tajnika uprave gledališča in za pomočnika intendanta je imenovan Pavel Golia, doslej ravnatelj dramskega gledališča v Beogradu.

18. V Leonišču je preminul odvetnik dr. Josip Serbec, starosta celjskih Slovencev. Njegovo truplo je bilo prepeljano v Celje.

22. Umrila je Julija Andrejkova, soproga Jerneja Andrejke, podpolkovnika v p.

OKTOBER 1925

3. Semkaj je prispel M. C. Burkitt, profesor prazgodovinske arheologije na univerzi v Cambridgeu. V spremstvu dr. Nika Županiča si je ogledal zbirke Narodnega muzeja, kjer so ga zlasti zanimali ostanki z barja.

7. Umril je dr. Ivan Sušteršič, bivši deželni glavar kranjski. Rodil se je 29. maja 1863 v Ribnici. Po dovršenih juridičnih študijah s promocijo 1889 na graški univerzi se je posvetil odvetništvu, hkrati pa je že zgodaj aktivno posegel v politiko. Pod idejnim vodstvom dr. Mahničiča je bilo tedaj katoliško gibanje na zmagovitem pohodu in dr. Sušteršič se mu je postavil v prvo vrsto. Kmalu je bilo vodstvo politike v njegovih rokah, k čemur mu je pripomogla izredna politična nadarjenost, taktična spretnost ter neutrudna delavnost. Ustanovil in organiziral je Slovensko ljudsko stranko, ki jo je vodil od uspeha do uspeha. 1896 je bil prvič izvoljen v deželni zbor, 1902 je postal poslanec v dunajskem parlamentu, kjer je kmalu igral vodilno vlogo, 1912 jn postal deželni glavar kranjski, kar je bil do prevrata, ko se je izselil na Solnograško in potem na Tirolsko. Pred volitvami 1923 in potem ko je bil izdal brošuro »Moj odgovor«, v kateri je objavil svojo izpoved, se je povrnil v domovino ter hotel spet aktivno poseči v politiko. Toda to je bil le izjalovljen poizkus. Tedaj je tudi ustanovil »Ljudski dnevnik«, ki se je kmalu izpremenil v »Ljudski tednik«; pa tudi ta je kmalu nehal izhajati. Zadnje leto pred smrtjo se je politiki popolnoma odtegnil. Pokojnik je zavzemal v dobi svojega velikega političnega razmaha mnoga odlična mesta, bil je častni član številnih občin in društev in imel je visoka odlikovanja. Pokojnikov duhovni lik bo ostal vedno kot eden najmarkantnejših v novejši zgodovini slovenskega naroda. (Slika v »Kroniki« 1934, str. 75.)

11. Ljubljana, pa tudi skoraj vsi večji kraji Slovenije so se z manifestacijami spominjali 5. obletnice žalostnega koroškega plebiscita. Z zborovanja v Ljubljani je bila poslana vladi v Beogradu spomenica, ki izraža skrb za naš

živelj na Koroškem ter prošnjo, da napravi vlada vse, da se ta kos slovenske zemlje priključi naši državi.

23. V dvorani »Kina Matic« se je pod predsedstvom načelnika finančnega oddelka zbornice za TOI Josipa Lenarčiča z Vrhnike vršilo protestno zborovanje proti neznošnim davčnim bremenom. Sprejeta je bila resolucija, ki je bila potem poslana na odločujoča mesta.

NOVEMBER 1925

6. Semkaj je prispel znani ameriški propagator protialkoholnega gibanja U. Johnson, ki se je bil v svetovni vojni kot publicist krepko zavzemal za koristi Jugoslavije.

8. Radi požiga in razdejanja uredništva in tiskarne Edinosti v Trstu so bile tu velike demonstracije proti Italiji.

13. Po vsej Sloveniji so nastale katastrofalne poplave. Ljubljansko barje je skoraj vse pod vodo. Škoda je ogromna.

16. Nocoj je bila slovesno otvorjena Miklošičeva cesta, na kateri so bila pred dnevi končana zadnja dela z asfaltiranjem. — Na iniciativo predsednika gerentskega sveta dr. Dinka Puca je bilo ustanovljeno »Udruženje slovenskih avtonomnih mest« s sedežem in tajništvom v Ljubljani.

21. Semkaj je dopotoval novi prosvetni minister Stjepan Radič. Na postaji so ga pozdravili zastopniki oblasti, proforskega društva in njegovi politični pristaši. — Začasni šef prosvetnega oddelka dr. Pavel Pestotnik je razrešen svojih dolžnosti. Za njegovega naslednika je imenovan profesor dr. Dragotin Lončar.

DECEMBER 1925

12. Rektorat univerze v Ljubljani je poslal ministrskemu predsedniku v Beogradu svoj manifest, v katerem utemeljuje potrebo po obstanku tukajšnje univerze. Ta manifest je v zvezi z resnimi vestmi o redukciji vseučilišč v državi, po katerih naj bi ostal v Ljubljani samo montanistični oddelek.

15. Vodstvo licealne knjižnice v Ljubljani je prevzel mesto upokojenega ravnatelja dr. A. Žigona profesor dr. Janko Šlebinger.

18. Umril je Lovro Tepina, ravnatelj bolnice za živino in podkovske šole v Ljubljani. Rodil se je 1882 v Stražišču pri Kranju. Gimnazijo je končal v Kranju, živinozdravniške študije pa na dunajski živinozdravniški visoki šoli. Napisal je več strokovnih člankov in je bil znan predavatelj iz svoje stroke.

IZ NAŠIH MEST

UMRLI SO:

Otmar Reiser †

V začetku letošnje pomladi je legel na pokopališču v Studencih pri Mariboru k večnemu počitku dr. h. c. *Otmar Reiser*, ornitolog svetovnega slovesa, prvi specialist balkanske ornitologije ter eden od graditeljev prirodopisnega oddelka muzeja v Mariboru.

Otmar Reiser se je rodil dne 21. decembra 1861 na Dunaju kot sin odvetnika iz politično in gospodarsko za Maribor XIX. stoletja pomembne rodbine. Gimnazijo je študiral na Dunaju in v Dunajskem Novem mestu, kjer je imel za profesorja grščine med drugim tudi Frana Detelo, katerega je hranil vse življenje v hvaležnem spominu. Po maturi v Dunajskem Novem mestu l. 1882. je odšel O. Reiser na visoko šolo za zemljedelstvo (Hochschule für Bodenkultur) in l. 1887. diplomiral za gozdarja. Po diplomu ga je avstro-ogrsko finančno ministrstvo poslalo v

Sarajevo; tu je O. Reiser najpreje kot volonter, od l. 1888. pa kot kustos ustanovil in organiziral prirodopisni oddelek Sarajevskega zemaljskega muzeja in ga vodil do 18. septembra 1919, ko je predal zbirke Stj. Bolkayu. Večer življenja je preživel največ na Hrastju pri Pekrah na zelenih in vinorodnih pohorskih vznožjih na jugu od Maribora, kjer je postal l. 1932. doktor honoris causa graške univerze in kjer ga je pokosila smrt 31. marca 1936.

Znanstveno je začel O. Reiser delovati v visokošolski dobi na ozemlju mariborske okolice, katero je spoznaval iz pekrskega rodbinskega posestva kot eden prvih smotrskih turistov, kot lovec in kot prirodopisec. Sad Reiserjevega visokošolskega študija v mariborski okolici je njegovo prvo sistematsko delo »Verzeichniss der im Gebiete der k. k. Bezirkshauptmannschaft Marburg a. Drau einschließlic des Donati- und Wotschgebirges vorkommenden Holzgewächse (gesammelt und zusammengestellt von Othmar Reiser, stud. forest.« Samozaložba. Pekre pri Ma-